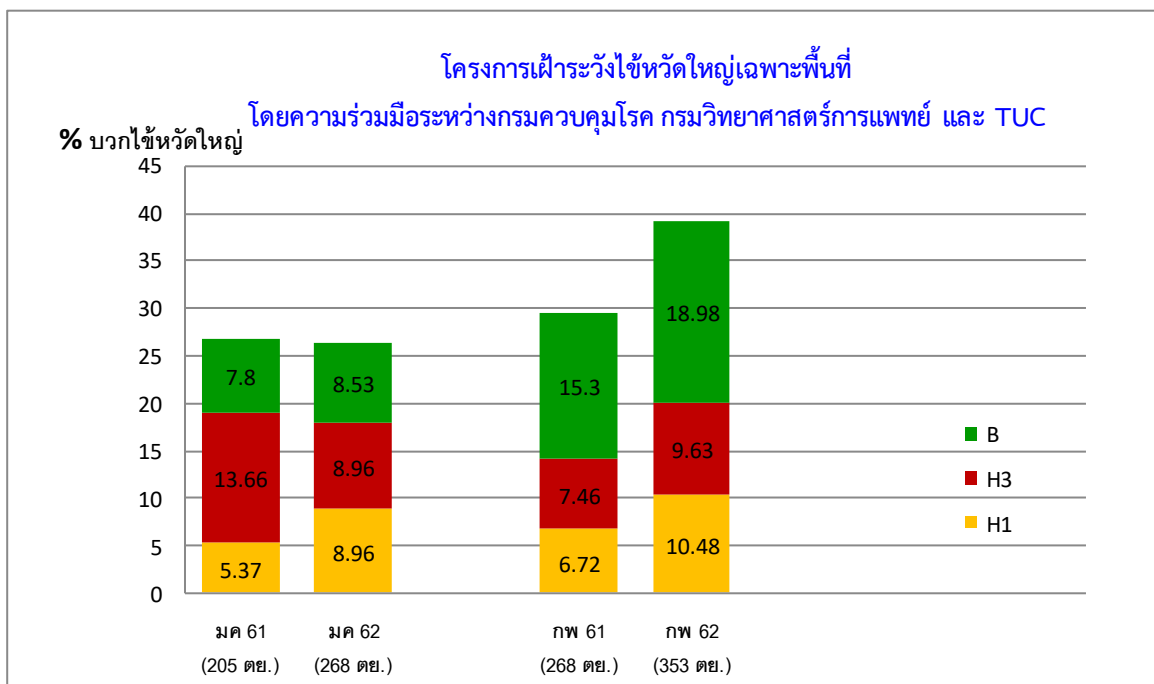

รายงานสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่ในช่วงการระบาดใหญ่ระหว่างม.ค.-ก.พ. 2562

โดย ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562

เนื่องด้วยในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา มีรายงานข่าวการระบาดของไข้หวัดใหญ่ในหลายพื้นที่ของประเทศไทย โดยกรมควบคุมโรค รายงานสถานการณ์ไข้หวัดใหญ่ในปี 2562 (1ม.ค. -21 ก.พ.) พบมีผู้ป่วยรวม 46,648 ราย เสียชีวิต 4 ราย เมื่อเทียบจำนวนผู้ป่วยในปีที่ผ่านมา พบว่าสถานการณ์ไข้หวัดใหญ่ในปีนี้ เพิ่มขึ้น โดยจำนวนผู้ป่วยรวมในปีนี้สูงกว่าปีที่ผ่านมาในห้วงเวลาเดียวกัน และสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลังถึง 2 เท่า ในส่วนของข้อมูลเฝ้าระวังสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง และศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐ ด้านสาธารณสุข โดยความร่วมมือกับโรงพยาบาลเครือข่าย 30 แห่ง ทั่วประเทศดำเนินโครงการ “การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่เฉพาะพื้นที่” รายงานอุบัติการณ์ การเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ การดื้อยา เป็นรายสัปดาห์มาอย่างต่อเนื่องทางเว็บไซต์ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ www.thainihnic.org และ กรู๊ปเมลล์ของผู้บริหาร กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่รายงานให้ทราบแนวโน้มของการระบาด และความสัมพันธ์ของเชื้อที่ระบาดอยู่ กับ สายพันธุ์วัคซีนที่ประชากรได้รับ ข้อมูลจากโครงการที่ผ่านมาพบการระบาดของไข้หวัดใหญ่มากสุดในช่วงฤดูฝนและมักพบเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิด A ส่วนในฤดูหนาวจะมีการระบาดรองลงมาและมักพบเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิด B ในปีนี้เช่นเดียวกันพบไข้หวัดใหญ่ชนิด B มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนม.ค. - ก.พ. แต่เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ในเดือนก.พ.ของปีนี้พบเชื้อ B ประมาณร้อยละ 20 จากผลบวกทั้งหมดร้อยละ 40 ส่วนปี 2561 พบเชื้อ B ประมาณร้อยละ 15 จากผลบวกทั้งหมดร้อยละ 30

เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงต้นปี 2562 โครงการ “การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่เฉพาะพื้นที่” ได้รับตัวอย่างเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2561 นอกจากนี้ยังมีรายงานการระบาดเป็นกลุ่มก้อนระหว่างม.ค. – ก.พ. มากกว่าเดิม คือประมาณ 32 เหตุการณ์ ส่วนการศึกษาสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่ พบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ไปจากวัคซีนแบบ Trivalent ที่กระทรวงสาธารณสุขชนิดให้กลุ่มเป้าหมายในเดือนมิถุนายน 2561 มากขึ้น

สายพันธุ์ที่แยกได้ในประเทศไทยเดือนมกราคม 2562					
pdmA(H1N1)	ร้อยละ	A (H3N2)	ร้อยละ	B	ร้อยละ
A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09	100	A/Switzerland/8060/2017 (H3N2)	50.00	B/Brisbane/60/2008 (Victoria lineage)	27.00
		A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)	50.00	B/Colorado/06/2017 (2 aa deletion in HA) (Victoria lineage)	5.00
				B/Colorado/06/2017 (3 aa deletion in HA) (Victoria lineage)	41.00
				B/Phuket/3073/2013 (Yamagata lineage)	27.00

โดยสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่ที่แยกได้ในเดือนม.ค.2562 พบเชื้อ A(H3N2) และ B เริ่มมีความแตกต่างจากสายพันธุ์วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่แบบ Trivalent ที่กระทรวงสาธารณสุขชนิดให้กลุ่มเป้าหมายในเดือนมิถุนายน 2561 (A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09, A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2) และ B/Phuket/3073/2013) ยกเว้นสายพันธุ์ A (H1N1)pdm09 ที่ยังคงเหมือน A/Michigan/45/2015 ส่วน A(H3N2) พบสายพันธุ์ใหม่ A/Switzerland/8060/2017 ร้อยละ 50 อีกร้อยละ 50 ยังคงเหมือน A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 ส่วนเชื้อ B ในปีนี้มีความหลากหลายสายพันธุ์มากกว่าหลายปีที่ผ่านมาคือพบ B/Phuket/3073/2013 (Yamagata lineage) ร้อยละ 27 ที่เหลือเป็น B/Victoria lineage ร้อยละ 73 แยกเป็น B/Brisbane/60/2008 B/Colorado/06/2017(2 aa deletion in HA) และ B/Colorado/06/2017(3 aa deletion in HA) โดย เชื้อ A/Switzerland/8060/2017 และ B/Colorado/06/2017(2 aa deletion in HA) จะบรรจุในวัคซีนที่องค์การอนามัยโลกประกาศใช้สำหรับประเทศทางซีกโลกใต้ปี 2562 และจะนำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยได้ราวเดือน เมษายน 2562

It is recommended that egg based quadrivalent vaccines for use in the 2019 southern hemisphere influenza season contain the following:

- an A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-like virus;
- an A/Switzerland/8060/2017 (H3N2)-like virus;
- a B/Colorado/06/2017-like virus (B/Victoria/2/87 lineage); and
- a B/Phuket/3073/2013-like virus (B/Yamagata/16/88 lineage).

It is recommended that egg based trivalent vaccines for use in the 2019 southern hemisphere influenza season contain the following:

- an A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-like virus;
- an A/Switzerland/8060/2017 (H3N2)-like virus; and
- a B/Colorado/06/2017-like virus (B/Victoria/2/87 lineage).

It is recommended that the A(H3N2) component of non-egg based vaccines for use in the 2019 southern hemisphere influenza season be an A/Singapore/INFMH-16-0019/2016-like virus together with the other vaccine components as indicated above.

นอกจากเชื้อ B จะมีความหลากหลายยังมีข้อมูลที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือในเดือนมกราคมระบบเฝ้าระวังเชื้อไข้หวัดใหญ่พบเชื้อ B/Colorado/06/2017 (3 amino acid deletions) ถึงร้อยละ 41 ซึ่งยังมีความต่างจากสายพันธุ์วัคซีน B/Colorado/06/2017 (2 amino acid deletions) และองค์การอนามัยโลกรายงานว่า ซิรัมจากสัตว์ (Ferret) ที่ฉีดกระตุ้นด้วยสายพันธุ์วัคซีน B/Colorado/06/2017 (2 amino acid deletions) ทำปฏิกิริยากับเชื้อ B/Colorado/06/2017 (3 amino acid deletions) ได้ไม่ดีขึ้น ซึ่งอาจมีผลต่อการกระตุ้นภูมิคุ้มกันในมนุษย์ อย่างไรก็ตามก็มีส่วนของเชื้อ B ทั้งสองสายพันธุ์อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้จากการเฝ้าระวังและการนำเชื้อมาศึกษาสายพันธุ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการติดตามข้อมูลจากองค์การอนามัยโลกอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะเชื้อ A(H3N2) และ B เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงสาธารณสุขในการวางมาตรการการควบคุมและป้องกันโรค ตลอดจนการเลือกใช้วัคซีนได้อย่างเหมาะสมและทันการณ์

เอกสารอ้างอิง

1.Recommended composition of influenza virus vaccines for use in the 2019 southern hemisphere influenza season

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2019_south/en/

2.สถานการณ์ไข้หวัดใหญ่ ประเทศไทย พ.ศ. 2562ประจำสัปดาห์ที่ 4 (ระหว่างวันที่ 3-9 กุมภาพันธ์ 2562)
สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

